

νέθορεν Ούγγρος, ὁρμητικός, γενναῖος, εὐγενής.

Διέτριβεν ἐν Βενετίᾳ ὅποτε ἡ κραυγὴ τοῦ ἄλλους τῆς Οὐγγαρίας ἔφθασε μέχρις αὐτοῦ. Τὴν ὀδυνηροτάτην ἐντύπωσιν τοῦ περιγράφει ἐν τινὶ ἐπιστολῇ ὡς ἔξῃς : « Ἡ εἰδήσις τῆς τρομερᾶς ταύτης θεομηνίας τόσον μὲ κατέθλιψεν ὥστε ἡ καρδιά μου δὲν θὰ δυνήθῃ νὰ εὕρῃ ἡσυχίαν, οἱ ὀφθαλμοί μου δὲν θὰ κλεισθῶσιν εἰς ὕπνον ἂν δὲν εὕρῃ μέσον νὰ δώσω τὸν ὀβολόν μου πρὸς ἀνακούφισιν τῶν πασχόντων συμπατριωτῶν μου . . .

« Τότε ἐνόησα ὅλην τὴν σημασίαν τῆς λέξεως πατρίς. Μετηνέχθη διὰ μιᾶς εἰς τὸ παρελθὸν καὶ ἐπανεῦρον ἄθικτον ἐν τῇ καρδίᾳ μου τὸν θησαυρὸν τῶν παιδικῶν μου ἀναμνήσεων. Φύσις μεγαλοπρεπὴς ἀνεπτύσσετο πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου· ὁ Δρύναβις ἐξώρμα τῶν βραχωδῶν ὄχθων του· εὐρεῖαι χλοάζουσαι πεδιάδες ἐξετεινόντο, ἐφ' ὧν χιλιάδες προβάτων ἐβοσκον εἰρηνικῶς. Ἦτο ἡ Οὐγγαρία, τὸ γόνιμον καὶ γενναῖον ἔδαφος, τὸ παραγωγὸν τόσον γενναίαν φυλήν. Ἦτο ἡ πατρίς μου! . . . »

« Ὡ ἀπομεμακρυσμένη καὶ ἀγρία πατρίς μου! ὦ φίλοι μου προσφιλεῖς καὶ ἄγνωστοι, μεγάλη καὶ εὐγενής μου οἰκογένεια ! Ἡ σπαρρακτικὴ σου ἐπικλήσις μὲ ἀνεκάλεσε πρὸς σε, καὶ καταφυγεῖς ὑπὸ τῆς φωνῆς σου κύπτω ταπεινῶς τὴν κεφαλὴν αἰσχυνόμενος ὅτι ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον σὲ εἶχον λησμονήσῃ. »

Ὁ Λίστ ἐξετέλεσε τότε ἐν Βιέννῃ δώδεκα συναυλίας, ὧν τὰς αὐτόχρονα βασιλικὰς εἰσπράξεις ἔπεμψεν ἐν σπουδῇ εἰς τὴν δυστυχουσαν πατρίδα του.

Τὸ δῶρον ἐκείνο ἦτο ἀπλὴ ἀρχή. Ἐκτοτε οὐδέποτε ἐλησμόνησε τὴν πατρίδα του. Οὐ μόνον ὁσάκις ἐπεσκέπτετο τὴν Οὐγγαρίαν ἀφθόως διένεμε τὸ χρῆμά του ἢ ὁσάκις συμφορὰ τις ἐπέσκηπτεν ἐπ' αὐτῆς, ἀλλ' ἐκίνει καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ξένων ὑπὲρ τῆς πατρίδος του. Ἐξεδήλου τὴν φιλοπατρίαν του ἀνοίγων τὴν θύραν, τὴν ἀγκάλην, τὸ θυλάκιόν του εἰς πάντα συμπατριωτὴν του. Πλείστοι Οὐγγροὶ καλλιτέχναι ἀνεδείχθησαν τῇ προστασίᾳ τοῦ Λίστ.

* *

Καθ' ὃν χρόνον ἡ Οὐγγαρία ἦτο ἥττον γνωστὴ τῆς Κίνας ὑπὸ τῆς πεπολιτισμένης Εὐρώπης, ὁ Λίστ καθίστα αὐτὴν διὰ μιᾶς περιώνυμον διὰ τῶν Οὐγγρικῶν του Ραψωδιῶν.

Αἱ ραψωδίαὶ αὗται παριστῶσι τὴν Οὐγγαρίαν ὑπὸ τὴν λυρικὴν καὶ πολεμικὴν αὐτῆς ἔποψιν· διερμηνεύουσι τὰς δυνάεις καὶ τὰς ἐλπίδας, τὴν ὁρμητικότητα αὐτῆς, τὰς μάχας καὶ τοὺς θριάμβους, καὶ τὸν χαρακτῆρα ἐκείνον τὸν ναυαγελῆ ἄμα καὶ παράδοξον, ὅστις διαφεύγει τὴν ἀνάλυσιν. Ἀντήχησαν εἰς πάσας τὰς καρ-

δίας· ἀλλ' ὅστις δὲν ἤκουσεν αὐτὰς ἐκτελουμένας ὑπὸ τοῦ Λίστ ἀδυνατεῖ νὰ σχηματίσῃ ἀκριβῆ ἰδέαν καὶ τῆς ἀξίας καὶ τῆς γοητευτικῆς ἐντυπώσεως, ἣν δύνανται νὰ παραγάγῳσιν.

Αἱ μελωδίαὶ ἐκ τῆς ἐθνικῆς λύρας συλλεχθεῖσαι, διατρέχουσιν ὅλην τὴν κλίμακα τοῦ αἰσθήματος· ἐκφράζουσι μελαγχολίαν, ἐρωτικὴν ὀδύνην, ἐπιθυμίαν καὶ αὐταπάρνησιν, πατριωτικὸν ἄλγος, ἀπελπισίαν. Ὅποια περιπάθεια ! Εἴτα κατὰ μικρὸν ὁ ῥυθμὸς γίνεται ζωηρός, γοργός, σφοδρός, διακοπτόμενος ὑπὸ ἀναπάλλσεων ἀποτόμων, ἀλλ' ἐμμένων μεθυστικῶς μελωδικός. Ἡ εὐθυμία ὑπερισχύει· πῦρ ζωῆς μεταδίδεται εἰς τὰ ζεῦγη τῶν χορευτῶν· ζητοῦσι, φεύγουσιν ἀλλήλους, περιπτύσσονται, ἀπομακρύνονται· ἡ παραφορὰ τῆς μέθης καταλαμβάνει τὰς πυρεσσοῦσας ψυχὰς, παρασυρομένης ἐν τῇ φλογερᾷ δίνῃ τῆς μουσικῆς, ἐκφραζούσης θυμωσίνως τὴν ἀκατάσχετον ὁρμὴν, ἐξικνουμένης μέχρι τῆς ὀξείας ἐκείνης κραυγῆς, παροξυσμοῦ μανίας καὶ εὐτυχίας, ὅστις διαφεύγει ἐνίοτε τὰ χεῖλη τοῦ ὀρχουμένου εἴτε πρίγκηψ εἴνε εἴτε χωρικός, καὶ οὐ ὁ ὄξυς καὶ παλλόμενος καὶ παθητικὸς τόνος ἡλεκτρίζει τὸ πλῆθος ὡς ἦχος πολεμιστηρίου σαλπίσματος !

Ὡ ! πῶς ἔκλινε τότε ὀπίσω τὴν λεοντώδη κεφαλὴν του ὁ ἔξοχος μουσουργός, πῶς ἠκτινοβόλει ἡ μορφή του ἐκ τῆς θεσπεσίας ἐμπνεύσεως, ἥς ἡ ἀκατανίκητος γοητεία καθυπεδούλου πάντας τοὺς ἀκούοντας ! . . Ὁ ἀκούσων ἄρα γε οἱ ἄνθρωποι ποτε πάλιν τοιαύτην μουσικὴν ; Ἡ φλογερὰ ἐκείνη ψυχὴ θὰ ἐπανεῖλθῃ ποτὲ εἰς τὴν ζωὴν ὑπὸ οἰανδῆποτε μορφήν ;

Α. Π. Κ.

Ο ΑΝΑΔΟΧΟΣ

Ἀγροτικὴ ἀνάμνησις.

Α'.

Ἡ βάπτισις τοῦ παιδὸς ἐγένετο περὶ λύχων ἀφάς, διότι ὁ ἱερεὺς ἐν ἄλλῃ χωρίῳ οἰκῶν καὶ νῦν περὶ τὴν συγκομιδὴν τοῦ ἀραβοσίτου ἀσχολούμενος δὲν εἶχεν ἄλλην ὥραν διαθέσιμον. Ἀπὸ τοῦ ναυδρίου κατήλθομεν εἰς τὸν οἶκον τῶν γονέων, ἐνθα λιτὸν δεῖπνον ἀνέμενον ἐξ ὀσπρίων καὶ λαχάνων. Εἵμεθα δ' ἐν ὄλῳ ὀκτώ· ὁ ἱερεὺς, ὁ ἀνάδοχος, οἱ γονεῖς τοῦ παιδός, συγγενεῖς τινες καὶ ἐγώ, αὐτόκλητος παραστάς ὅπως ἴδω τὸ πρῶτον βάπτισμα ἐν χωρίῳ.

Ὁ ἀνάδοχος ἦτο χονδρὸς χωρικός ἐκ τοῦ γειτονικοῦ χωρίου Γερακιοῦ, ἡλικίας προεβηκυίας, ἀλλ' ἀκμαῖος ἔτι, ροδοκόκκινος καὶ ὁμιλητικώτατος. Κατελέγετο μεταξύ τῶν ἐντιμοτάτων οἰκοκυραίων τῶν πέριξ χωρίων καὶ οἱ συγχωρι-

κοί του εἰς ἐνδειξιν τιμῆς ἐξέλεγον αὐτὸν ἐπὶ πολλὰς ἡδὴ τετραετίας παρέδρον. Ἐκάθητο πλησίον μου παρὰ τὴν κυκλικὴν τάβλαν, ἥτις ἐπεῖχε τόπον τραπέζης, καὶ μ' ἔτερπε τὰ μάλα ἡ ζωηρὰ αὐτοῦ ὁμιλία καὶ ἡ ἐπὶ παντός ζητήματος ἀφελὲς κρίσις.

— Ἐχεις βαπτίσῃ πολλὰ ἡ εὐγενεία σου ; με ἠρώτησεν αἰφνης ἀπομάσσων διὰ τῆς χειρὸς τὸν ἐξ οἴνου ὑγρὸν μύστακα.

— Ὅχι· ὡς τὴν ὥρα οὔτε ἓνα δὲν ἔχω βαπτίσῃ.

— Μιὰν εὐχὴν σοῦ δίνω τὸ λοιπὸν· νὰ σ' ἀξιώσῃ ὁ Θεὸς νὰ βαπτίσῃς ἀμέτρητα, κι' ὅλα νὰ σοῦ ζήσουνε καὶ νὰ προκόψουνε, μὰ νὰ εἶνε γιὰ ὅλα ἀρσενικά, γιὰ ὅλα θηλυκά.

— Καὶ γιὰτί ; ἠρώτησα ἐκπλαγείς ἐπὶ τῷ παραδόξῳ ὄρῳ.

— Γιὰτί ; γιὰ νὰ μὴν κάνης ἀνθρώπους δυστυχισμένους 'ς τὸν κόσμον δίχως νὰ τὸ θέλῃς.

— Μὰ δὲν καταλαβαίνω τί ἔχει νὰ κάνῃ τὸ ἓνα μὲ τὸ ἄλλο ;

— Αἶ, ῥῶτα μένα νὰ σοῦ πῶ...

— Ῥῶτῳ λοιπὸν νὰ μάθω, εἶπα μὴ δυνάμενος νὰ ἐννοήσω τι ἐκ τῶν πλαγίων λόγων τοῦ ἀγρότου.

— Δὲν εἶνε ὥρα τόρα γιὰ τέτοια· ἐδῶ ἤρθαμε νὰ ποῦμε τίποτε χαρούμενα λόγια.

Καὶ πραγματοποιίων τοῦτο ἤρχισε διὰ τῆς βραγχνῆς γεροντικῆς φωνῆς του τὸ ἔσμα τῆς *Περδικούλας*, ὅπερ συνώδευεν ὁ οἰκοδεσπότης διὰ τῶν γρυλλισμῶν τῆς αὐτοσχεδίου λίρας του :

Μιὰ περδικούλα ξέβγαινεν ἀπ' τὸ λουτρὸ λουσμένη,
Καὶ τῆς 'μιλῶ δὲ μοῦ 'μιλᾷ, τῆς κρένω δὲ μου κρένει.

Ἦτο νῦξ βαθεῖα ὅτε ἀνεχωρήσαμεν ἐκ τοῦ ἀγροτικοῦ οἰκίσκου μετὰ τοῦ ἀναδόχου — ὁ ἱερεὺς εἶχεν ἀπέλθῃ πρὸ ἡμῶν.

— Τώρα, μπάρμπα Νάσσο, δὲν θὰ μοῦ πῆς γιὰτί τάχα νὰ βαπτίσῃ κανεὶς ἡ ὅλο ἀρσενικά ἡ ὅλο θηλυκά, ὅχι κι' ἀπ' τὰ δύο ;

— Μετὰ χαρὰς σου, γιὰτί πρέπει νὰν τὸ μάθῃς καὶ τοῦ λόγου σου. Ὅποτε κάνω κουβέντα 'πάνω 'ς αὐτὸ σκελετίζομαι· μὰ δὲν ἔχει νὰ κάνῃ — τὸ 'δικό μου φταιξιμὸν θὰ γλυτρώσῃ ἄλλουνοὺς. Πάμε 'κεῖ κάτω 'ς τάλῳνια νὰ κάτσουμε κάτ' ἀπ' τὴν κουκουναριά. Ἀπόψε ἡ συνεφιά ἔκοψε τὰ πόγειο, δὲ μαργώνουμε.

Τὰ ἄλῳνια ἦσαν σκοτεινὰ καὶ ἔρημα. Ποῦ καὶ ποῦ ἐλεύκαζον μόνον ἐν τῷ σκότειν οἱ σωροὶ τῶν κῶνων τοῦ ἀραβοσίτου καὶ ἐθορύβει ὁ κωδωνίσκος ξυομένου κτήνους. Ἐκθαέσθημεν κατὰ γῆς παρὰ τὸν παχὺν τῶν δένδρων κορμόν. Ὁ γέρον ἀφῆρεσε τὸν μαῦρον καλογηρικόν του σκούφον καὶ ξέων τὴν λευκὴν ἀλλὰ δασεῖαν κόμην ἤρχισε διὰ βραδείας καὶ χαμηλῆς φωνῆς τὴν διήγησιν.

Β'.

« Πίσω δ' ὦ 'ς τὸ χωριὸ ποῦ συνορεύει μὲ τὸ 'δικό μας, 'ς τὴν Γαλατσόνα, ὁ κουμπάρος μου ὁ Στάθης ὁ Κουτσονικολὸς εἶνε ὁ πρῶτος νοικοκύρης· τὸ λένε καὶ τὸ 'μολογᾶνε. Ἐχει дуὺ ζευγάρια τόπο 'δικό του 'ς τὰ Καμάρια, ἔχει διακόσια κεφάλια γίδια, κοντολογίᾳ, ἔχει καλὰ τὸν τρόπο του ὁ ἀνθρώπος. Ὁ θεὸς τωὺλόγησε τὸ σπιτικό του καὶ τῷκανε προκομμένο σὰν τὰ χωράφια του· ἡ γυναῖκά του ἡ Μυγδαλιά τοῦκαμεν ἑπτὰ παιδιὰ, πέντε ἀρσενικά καὶ дуὺ θηλυκά. Ἐνα κορίτσι τὸ βάπτισα ἐγώ, τῆς χάρισα τὸνομα Τασσῶ — τῆς συχωρεμένης ἀδερφῆς μου τόνομα. Ὡς τὰ ἐξῆντα γεννήθηκε, 'ς τὰ ἐβδομηντα ἑπτὰ περὶ ἔκανε δεινδρὶ ἀπάνω 'ς τὸν ἀνθὸν του. Ἡ μοίραις ποῦρθανε 'ς τὰ τοῖμερα τὴ στολίσανε μὲ οὐλαὶς τῆς χάρις· 'ψηλὴ, λιγνὴ, μὲ 'μάτια μαῦρα 'σὰν σαλωνίτικαις ἐλλαῖς, φρύδια σπαθωτά, μάγουλα 'σὰν σκασμένα ρόδια. Τὴ βλέπανε τὰ παλληκάρια καὶ λιγονόντανε, τὴ βλέπαν τ' ἄλλα τὰ κορίτσια καὶ χολοσκάγανε ἀπ' τὴ ζούλια, τὴν ἐβλεπα κι' ἐγὼ πρώτη 'ς τὰ πανηγύρια, καὶ ἅμα πῶπαῖνε ἔτσι ἀσίκιχα νὰ σύρῃ τὸ χορὸ, ἐβγαναν ἓνα ἀσημένιο ἀπ' τὴ σακκούλα καὶ τῆς τὸ πέραγα ἀπ' τὸ κεφάλι καμαρόνοντας : Γεῖά σου, ἀρῇ Τασσῶ, καὶ νὰ σὲ χαρῇ ὁ νοννός σου !

Ἦτανε τότες χινόπωρο. Ἐλεῖπα κᾶνα дуὺ μῆνους ἀπ' τὸ χωριό. Πρῶτα 'ς τὸ Ξηροχωρὶ μὲ κᾶτι συμβόλαια, ὕστερα 'ς τὴ Χαλκίδα μάρτυρας 'ς ἐμὴ δίκη... Καὶ σὰν ἤμτανε ὡς ἐκεῖ, λέγαν ὅλοι : ἄμ δὲν πάς, μπάρμπα Νάσσο, ὡς τὴν Ἀθήνα νὰ ἰδῇς καὶ τὸ μεγάλο κόσμον 'ς τὰ γεράματα ; Πῆγα τὸ λοιπὸν καὶ 'ς τὴν Ἀθήνα... Μπρὲ σπίτια καὶ δρόμοι ! Γύρναγα 'σὰν σκυλὶ πῶχει χάσει τὸν ἀφέντη του. Μαθημένος ἀπὸ τὰ βουνὰ καὶ τὰ μονοπάτια ξεγλύστραγα 'ς τοὺς ἴσους μαρμαρένιους δρόμους· τὰ σπίτια ἐκεῖνα, περὶ 'ψηλὰ ἀπ' τὸν Καράμπαμπα τῆς Χαλκίδας, θάρρευα ποῦ θὰ μοῦ πέσουν ἀπάνω 'ς τὴ σκούφια. Ἐννοῖωθα τὸ μυαλό μου πῶφερνε γύρω μέσ'ς τὴν κόκα. Μπρέ, τί θέλει ἡ ἄλεπού 'ς τὸ παζάρι, λέω, καὶ τὸ μαζώνω πάλι τὴ δεύτερη μέρα γιὰ τὴ Χαλκίδα. Ἐκπόστασα καμμιὰ βδομάδα ἐκεῖ μὲ κᾶτι ἄλλους πατριώταις, κι' ἀπὲ, δρόμο γιὰ τοῦ Γερακιοῦ... Τὸ βράδυ ἤρθα, τᾶχινὸ νὰ ὁ κουμπάρος ὁ Στάθης ἀπ' τὴ Γαλατσόνα. — Καλῶς ὦρισε, καλῶς σὰς βρῆκα. Ἀρχίνησε νὰ μὲ ῥωτᾷ πῶς καλοπέρασα 'ς τὸ ταξεῖδι. Ἀπὸ κουβέντα σὲ κουβέντα μοῦ λέει : — Καὶ τόρα δὲ πῶλειπες, κουμπάρε Νάσσο, μεγάλα πράγματα γίνηκαν 'ς τὸ σπιτικό μου. Ἡ ὄψις του ἐγέλαγε. Κατάλαβα πῶς κᾶτι καλὸ μεντάτι ἔφερε : — Καὶ τί καλὸ γέννηκε, κουμπάρε ; — Ἀρραβῶνισα τὴ βαπτιστικιά σου τὴν Τασσῶ ! — Καὶ μὲ ποῖον,

κουμπάρε; — Μ' ἔνα λεβεντόπαιδο ἀπ' τὸ τούρκικο πέρα. — Καλορρίζικα καὶ καλὰ στέφανα. Καὶ ποῦ τὸν πέτυχε τὸ γαμπρό; νᾶχουμε καὶ καλὸ ῥώτημα, χωριανός μας εἶνε; — Τάφεντικό, λέει, τὸν ἔφερε ἀγροφύλακα γιὰ τῆς ἐλθαίς ἀπὸ πέρα. Ἀπ' τὴν πρώτη μέρα ἡ Τασσὼ τὸν ἐμμάτιαζε, μὰ κι' αὐτοῦ τοῦ χτύπησε 'ς τὰ μάτια τὸ κορίτσι. Πρώτῃα τὴ γνῶμη τάφεντικού μου λέει: νοικοκυρόπουλο ἦταν 'ς τὸν τόπο του· μ' ἕναν τοῦρκο πιάσθηκε, τοῦδωσε μιὰ κουμπουριὰ καὶ τὸν λάβωσε, κ' ἔτσι παράτησε τὸ τούρκικο κ' ἦρθε 'ς τὸ ῥωμαϊκό. Νὰ μὴ σ' τὰ πολυλογάω μὲ λίγαις μέραις τάφεντικό τέλειωσε τὴ δουλειά. Ὡς τὰ Χριστούγεννα θὰ κάνουμε καὶ τὰ στεφανώματα καὶ 'ς τὴν εὐχὴ τοῦ θεοῦ πλειά. Ταιριασμένο κι' ἀγαπημένο ἀνδρόγυνο θὰ κάνουμε, κουμπάρε. Τὸ δειλινὸ θὰ σοῦ στείλω τὸ παιδί νὰ τὸ δῇς καὶ σύ . . .

Γ'.

Σ τὰ ἡλιοβασιλέμματα ἀνοίγει ἡ πόρτα τοῦ σπιτιοῦ καὶ νὰ σου ἕνας λεβέντης μαυρομούστακος, ὡς εἰκοσιπέντε χρονῶν παλληκάρι. Κάνει μετάνοια, μοῦ φιλάει τὸ χέρι· κάθισε δίπλα μου κι' ἀρχίσαμε νὰ τὰ λέμε. — Μπρὲ παιδί μου, ἀπὸ ποῖο χωριὸ εἶσαι; — Ἀπ' τὸ Προμύρι. . . — Μπρὲ ἤμτανε κ' ἐγὼ πηγεμένος μιὰ βολὰ ἐκεῖ, ἐδῶ καὶ εἰκοσιπέντε χρόνια κι' ἀγόρασας μιὰ φοράδα. Ζῇ ἀκόμα 'ς τὸ χωριὸ ὁ Μανώλης ὁ Μυλωνᾶς; — Μπάμπας μου ἦτανε, λέει, πέθανε ἐδῶ κ' ἔζη χρόνια — Ἀμ' ἡ ἀδερφή του ἡ χήρα ἡ Χρήσταινα; — Ἡ συχωρεμένη ἡ μάνα μου! — Τῆς Χρήσταινας γυιὸς εἶσαι καὶ δὲν τὸ λές! τῆς κουμπάρας μου γυιός; — Κουμπαριὰ ἔχουμε, λέει χαρούμενος, διπλὴ κουμπαριὰ θὰ κάνουμε τώρα. — Γιὰ πές μου, μπρὲ παιδί, τὸνομά σου. — Γιαννιὸς Ζήση! — Μπρέ, ἐσ' εἶσαι ὁ βαπτιστικός μου; ἐσύ; Ἐφτὰ μερῶν ἤσουνε καὶ σὲ εἶχανε γιὰ θάνατο· ἔτυχα 'ς τὸ σπίτι τότε καὶ σὲ βάφτισα· οὔτε λογάριζα πῶς θὰ ζήσης καὶ θὰ γίνῃς τέτοιος λεβέντης. Τὸ παιδί ἀναγάλλιασε· ἔσκυψε πάλι καὶ μοῦ φίλησε τὸ χέρι: — Τυχερὸ ἦτον, λέει, τὸν ἴδιο νοννὸ νᾶχουμε μὲ τὴν Τασσώ· τώρα θὰ μᾶς στεφανώσης κι' ὅλα. Τῶχα ξεχάσῃ γιὰ μιὰ στιγμὴ αὐτό· ἔξαφνα μοῦ σκέπασε τὸν νοῦ ὅταν μαῦρο σύννεφο: — Τί λές, Γιαννιό, νὰ σᾶς στεφανώσω; καὶ δὲν ξέρεις πῶς δὲν ἔμπορεῖς νὰ κάμῃς τὴν Τασσὼ γυναῖκα, ἀφοῦ εἶσασθε καὶ οἱ δυὸ βαπτιστικοὶ μου, ποῦ θὰ πῇ ἀδέρφια;

Ἀστροπελέκι νᾶπεφτε μπροστά του δὲν θὰ γινόντανε ἔτσι ἡ ὄψις του· ἐκέρωσε, τοῦφυγε τὸ αἷμ' ἀπ' τῆς φλέβαις. — Νὰ μὴν πάρω τὴν Τασσώ, εἶπε· τί λές, νοννέ; τώρα πλειά μοῦ τὸ λές αὐτό; Θὰ ἦμαι ἄτιμος ἀνθρώπος ἂν τάφήσω ἔτσι

τὸ κορίτσι. — Καὶ θὰ ἦσαι κολασμένος αἰῶνια ἂν πάρῃς τὴν ἀδερφή σου. Ἀρχίνησε τότε νὰ κλαίῃ ὅταν μαρὸ παιδί, ἕνας ἄντρας ἐκεῖ θεορῶ· τὸν ἐλυπήθηκε ἡ ψυχὴ μου, μὰ τί ἔμπορῶσα νὰ τοῦ κάνω; Ἐτσι ἦτον τῆς τύχης τὸ γραφτό.

Σηκώθηκε 'ς τὸ 'λίγο' ὀλόρθος καὶ σκούπισε τὰ μάτια του· ἡ ὄψις του ἦτον ἀλλοιώτικη, ὅταν ἀγριεμμένου ἀνθρώπου. — Ὅ,τι κιὰν κάνω, νοννέ, μὴ μου δώσης τὴν κατάρρα σου, εἶπε καὶ ἔφυγε δρομῆς.

Ὅλη τὴ νύχτα δὲ σφάλισα ῥατί. Συλλογίζομουν τὴν ὄψιν τοῦ Γιαννιοῦ, τὰ ὕστερα λόγια του. . . καὶ κακὸ προμηνόυσε ἡ καρδιά μου. Δὲν εἶχε φέξῃ ἀκόμη κι' ἀκούω τὸ σκυλὶ κ' ἐγαύγιζεν ὅζω ἀπ' τὴν πόρτα. Κάποιος ἀνθρώπος ἐρχόντανε· χτυπᾷ ἡ πόρτα. — Ποιὸς εἶνε; φωνάζω καὶ πετιέμαι ἀπ' τὴν τσέργα. — Ἐγὼ ὁ Γιαννιός, λέει μιὰ βραχνή, φωνή. — Τί θές τέτοια ὦρα, παιδί μου; — Ἀνοίξε, νοννέ, ἀνοιξε! Τ'ἀνοίγω καὶ μπαινέι. Ἡ ἀναλαμπὴ τῆς φωτιᾶς ἔπεφτε ἀπάνω του. Τί ὄψις ἦτον ἐκεῖνη! ποτὲ δὲν θὰ τὴν ξεχάσω. Τί ῥατί πεταγμένα ὅταν τοῦ σφαγμένου ἀρνιοῦ! — Οὔτ' ἐγὼ, οὔτε ἄλλος κανένας τὸ λοιπόν, οὔτε ἄτιμ' 'ς τὸ χωριὸ νὰ μένῃ, λέει ὅταν νὰ παραμιλάγε. — Τί λές, μωρὲ παιδί; γιὰ ποιὰν μιλεῖς ἔτσι; κ' ἐννοιωθα ἀντριχίλα 'ς ὅλο τὸ κορμί. — Τὴν Τασσώ. . . — Τὴν Τασσώ; — Τὴ σκότωσα! καὶ μοῦδεῖς τὴν καρμπίνα ποῦ κρατοῦσε 'ς τὸ χέρι. Ἐμείνα ὅταν μαρμαρωμένος· ἡ φωνή μου κόπηκε· οὔτε ἔβλεπα οὔτε ἄκουα περὶ κ' ἔπεσα καθιστός· 'ς μιὰ κασέλλα. Ὅταν μέσ' 'ς τὸν ὕπνο μου ἄκουσα τὰ ὕστερὰ λόγια τοῦ Γιαννιοῦ: — Ἐχε γειά, νοννέ, γιὰ πάντα. Μὴν ξαναρωτήσης γιὰ μένα, ἀπὸ βόλι θὰ πάω κ' ἐγὼ. . . Ἀλήθεια τὸ εἶπε· δὲν ξανακούστηκε τίποτε γι' αὐτόν. Ὑστερὰ ἀπὸ ἕνα χρόνον σκοτώθηκε 'ς τὴ Μακρυνίτσα.»

Δ'.

Ὁ γέρον χωρικός ἠγέρθη καὶ ἐκάλυψε τὴν κεφαλὴν διὰ τοῦ μαῦρου καλογηρικοῦ σκούφου: — Ὅ,τι ἤθελες τῶμαθες, τώρα καλὴ σου νύχτα!

Δὲν ἐκινήθην ἐκ τῆς θέσεώς μου, οὐδ' ἀπέδωκα τὸν χαιρετισμόν. Ἐνῶ διὰ τοῦ βλέμματός παρηκολούθουν τὴν λευκὴν σκιὰν τοῦ ἀγρότου ἐξαφανιζομένην βαθμικρῶς ἐν τῷ νυκτερινῷ σκότει, ἀναπαρίστων πάλιν ἐν ὁλαῖς ταῖς τραγικαῖς αὐτοῦ σκηναῖς, ἐπὶ τοῦ πρὸ ἐμοῦ ἀναπεπταμένου ἐκείνου θεάτρου τῆς φύσεως, τὸ ἀγροτικὸν δράμα, ὅπερ οὕτω περιληπτικῶς μοὶ ἀφηγήθη πρὸ μικροῦ ὁ γέρον πάρεδρος τοῦ Γεραιοῦ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ.